

MINISTERSTWO ZDROWIA

Warszawa, 09.09.2009 r.

Departament Matki i Dziecka

MZ-MD-052-306-1/WS/09

Kancelaria MZ

(akamieniarz@poczta.onet.pl)

Dotyczy:
Zapytania internauty - Aleksandra Kamieniarz
Znak: MZ-BM-S-2289/09

W odpowiedzi na pismo skierowane drogą elektroniczną do Ministerstwa Zdrowia w sprawie *prawnych uregulowań w zakresie zagwarantowania dziecku z cukrzycą opieki w przedszkolu*, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego stanowiska.

Prawo dzieci i młodzieży do edukacji dzieci i młodzieży zagwarantowane jest przepisami ustawy *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). W myśl przepisów, edukacja dzieci przewlekle chore i niepełnosprawne realizowana jest zgodnie z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami. Przepisy prawa nie wykluczają możliwości uczęszczania do przedszkola dzieci przewlekle chorych i niepełnosprawnych. Placówki oświatowe (przedszkola) nie posiadają jednak stosownych uprawnień do realizacji świadczeń opieki zdrowotnej. Decyzję o przyjęciu dziecka przewlekle chorego do wybranej przez rodziców szkoły podejmuje każdorazowo dyrektor placówki. Przyjęcie uwarunkowane jest jednak możliwością zapewnienia dziecku, stosownie do rodzaju schorzenia czy niepełnosprawności, właściwych warunków pobytu.

Opieka zdrowotna nad dziećmi i młodzieżą w Polsce realizowana jest w oparciu o przepisy ustawy *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, późn. zm.). Zgodnie z przepisami, dzieci i młodzież, niezależnie od statusu socjalnego, mają zagwarantowaną bezpłatną opiekę zdrowotną. W obowiązującym systemie opiekę zdrowotną nad dzieckiem w wieku przedszkolnym sprawuje lekarz i pielęgniarka podstawowej opieki zdrowotnej, do których rodzice/ opiekunowie dziecka złożyli deklarację wyboru.

W przypadku dziecka chorego na cukrzycę typu I, konieczne jest wykonywanie specjalistycznych zabiegów (bieżąca kontrola poziomu cukru we krwi za pomocą glukometru oraz podawanie insuliny w formie wstrzyknięć podskórnych lub wlewów przy użyciu pompy insulinowej, podawanie glukagonu w sytuacji wystąpienia hypoglikemii). Wskazane czynności może wykonywać każda osoba (samo dziecko, rodzic, nauczyciel), która odbyła specjalistyczne przeszkolenie w tym zakresie (posiadanie wykształcenia medycznego nie jest wymogiem koniecznym). Zatem decyzja o przyjęciu i pobycie w przedszkolu dziecka chorego na cukrzycę jest równoznaczna z zagwarantowaniem dziecku opieki, którą będzie sprawował ten pracownik przedszkola (np. wychowawca grupy), który odbył specjalistyczne przeszkolenie oraz z własnej woli wyraził na to zgodę. Delegowanie przez rodziców uprawnień do wykonywania czynności związanych z opieką nad dzieckiem oraz zgoda pracownika i zobowiązanie do sprawowania opieki winny mieć formę umowy cywilno – prawnej zawartej na piśmie pomiędzy rodzicami dziecka chorego na cukrzycę a pracownikiem przedszkola. Należy jednak mieć na względzie, że odpowiedzialność za prawidłowe leczenie dziecka spoczywa głównie na rodzicach i zespole leczącym. Wychowawca w przedszkolu pełni jedynie rolę wspierającą i służyć pomocą w nagłych sytuacjach.

W odniesieniu do informacji o występowaniu trudności w zapewnieniu Pani córce właściwej opieki przez pracowników przedszkola uprzejmie informuję, że Minister Zdrowia nie posiada stosownych uprawnień do wydania dyrektorowi placówki oświatowej zalecenia sprawowania opieki nad dzieckiem przewlekle chorym. Decyzja o przyjęciu do przedszkola oraz zagwarantowaniu dziecku przewlekle chorego - stosownie do rodzaju schorzenia czy niepełnosprawności - bezpiecznych warunków pobytu pozostaje uprawnieniem dyrektora placówki oświatowej. Jednocześnie informuję, że Pani pismo zostało skierowane do Ministerstwa Edukacji Narodowej w celu podjęcia interwencji.

Z uwagi na zgłaszane przez rodziców liczne sygnały o trudnościach związanych z przyjęciem i pobytem w ogólnodostępnych placówkach oświatowych (przedszkolach i szkołach) dzieci przewlekle chorych i niepełnosprawnych, z inicjatywy Pani Elżbiety Radziszewskiej – Pełnomocnika Rządu do Spraw Równego Traktowania, we współpracy Ministerstwem Zdrowia, Ministerstwem Edukacji Narodowej oraz Centrum Metodycznym Pomocy Psychologicznej, zostały podjęte prace nad systemowym rozwiązaniem tego problemu.

W ramach podjętych działań, Ministerstwo Zdrowia przygotowało materiały informacyjno-edukacyjne dla dyrektorów i nauczycieli placówek oświatowych, które pozwolą na zdobycie podstawowej wiedzy i umiejętności, niezbędnych do sprawowania opieki nad dzieckiem przewlekle chorym w czasie pobytu w placówce oświatowej. Ministerstwo Zdrowia zaproponowało również wykaz informacji, niezbędnych do przyjęcia dziecka przewlekle chorego do placówki oświatowej, przekazywanych przez rodziców (opiekunów) dziecka oraz od lekarza sprawującego opiekę zdrowotną nad dzieckiem. Stosowne materiały informacyjne zostały zamieszczone w wydrukowanych przez Centrum Metodyczne Pomocy Psychologicznej książeczkach, przeznaczonych dla nauczycieli, rodziców i osób zajmujących się dziećmi przewlekle chorymi. Wśród publikacji znalazła się również pozycja: „Dziecko z cukrzycą w szkole i przedszkolu” (autorzy: D. Witkowski, J. Pietruszyńska, A. Szewczyk, R. Wójcik). Powyższe opracowania zostały również udostępnione na stronach internetowych Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Centrum Metodycznego Pomocy Psychologicznej.

ZASTĘPCA DYREKTORA

Dagmara Korbasińska